

DRIEPAS

Verenigingsblad van de Historische Kring Duiven-Groessen-Loo

Jaargang 37

nummer 2/3

november 2020

In dit nummer:

Oorlogs-
dagboek
van Henk
Goris

Duiven in
Oorlog

Gemeente
ontvanger
Jansen

Tank-
versperring
Groessen

Omgekomen
voor onze
vrijheid

Jaarstukken
leden-
gadering

Verenigings-
nieuws

www.hkdgl.nl

In dit nummer:

Inhoudsopgave 2

Voorwoord / Colofon 3

Oorlogsdagboek van Henk Goris 4

Duiven in oorlog. 8

Een bijdrage van Marcel Pelgrom.

Gemeenteontvanger C.J.J. Jansen 28

Proces verbaal, inzake door de gemeenteontvanger C.J.J. Jansen betaalde gelden aan de Nationaal-socialistische Partij.

Tankversperring te Groessen 30
Aanwijzing gemeentelijk monument GM015.

Omgekomen voor onze vrijheid 37

Riek Derksen mag niet vergeten worden, omgekomen bij het bombardement op Doetinchem.

Jaarstukken ledenvergadering 39

Verenigingsnieuws 46

Raadsels 47

Toen en Nu 48

 Volg ons ook op **facebook**

Historische Kring Duiven Groessen Loo (hkdgl)

Ons doel is de kennis van de geschiedenis van Duiven Groessen Loo vast te leggen en uit te dragen.

Voorwoord

Beste lezer,

Ik zit nu heel anders achter mijn laptop dit voorwoord te typen, dan bij het vorige voorwoord. De tafel en de stoel zijn hetzelfde, maar de omstandigheden zijn heel anders. Hoewel niet besmet door het covid-19 virus, zijn wij er als vereniging wel door gevelde. In het voorjaar hebben we een groot deel van onze activiteiten stilgelegd. Na de zomervakantie zijn we weer met goede moed van start gegaan. Toch hebben we door de tweede golf de bijeenkomsten op woensdagavond weer moeten stoppen. Hoe lang dit gaat duren durf ik nu niet te zeggen. Echter lang genoeg in onze ogen om nu al te besluiten dit jaar geen symposium te houden. Ook de start van ons jubileumjaar stellen we uit.

In november was het 40 jaar geleden, dat de oprichters van onze vereniging voor de eerste maal bijeenkwamen en besloten in de gemeente Duiven een Historische Kring op te richten. Begin 1981 ging men bij de notaris langs en werd de vereniging formeel opgericht. Wij gaan er, optimistisch als we zijn, maar vanuit dat we in 2021 op de een of andere manier in bredere zin aandacht aan ons jubileum kunnen besteden.

Door dit alles zijn we bijna vergeten dat Nederland 75 jaar geleden werd verlost van de Duitse bezetters. In dit dikke nummer van de Driepas besteden we veel aandacht aan de Tweede Wereldoorlog.

Integraal hebben we het besluit "Aanwijzing gemeentelijk monument Tankversperring WOII" van de gemeente Duiven opgenomen; door "Corona" is het niet van een officiële onthulling gekomen.

Ook treft u in dit nummer de stukken aan, die formeel genomen op de jaarvergadering besproken hadden moeten worden; deze ging ook niet door. Graag horen we uw instemming dan wel op-/aanmerkingen op deze stukken.

Deze Driepas zal, eenmalig, bij alle lezers via de post bezorgd worden.

Gelukkig lopen er ook wel activiteiten door. Voor ons A15 project zijn de laatste weken nog weer diverse soorten opnamen gemaakt. Daarvoor komen maar weinig mensen bij elkaar en doen dat in de buitenlucht.

Hebt u vragen aan ons, over wat dan ook, aarzel niet om te e-mailen of met Facebook contact met ons op te nemen. Ik wens u veel leesplezier toe en wil afsluiten in de hoop dat u allen gezond blijft.

Piet Bus

Colofon

Driepas is een uitgave van de Historische Kring Duiven-Groessen-Loo en verschijnt drie a vier maal per jaar.

Losse nummers € 5,00.

Driepas is een begrip uit de bouwkunst: drie elkaar snijdende cirkels die samen een driehoek vormen, veelvuldig toegepast in gotische kerkvensters. In profane zin gebruikt als symbool voor de samenwerking van de kerkdorpen Duiven, Groessen en 't Loo.

Redactieadres:
Remigiusplein 9
6921 BL Duiven

Bestuur:
bestuur@hkdgl.nl

Voorzitter:
voorzitter@hkdgl.nl
P. Bus

Secretaris:
secretariaat@hkdgl.nl
D. van Sas

Penningmeester:
E. Scheeres
penningmeester@hkdgl.nl
IBAN: NL54RABO0315407484
BIC: RABONL2U

Lid:
C. Smits
A. van Beurden

Secretariaat:
secretariaat@hkdgl.nl of
Remigiusplein 9
6921 BL Duiven

Internet:
www.hkdgl.nl

Oplage: 300 stuks

Het lidmaatschap van de Historische Kring kost €18,00 per jaar. Leden en abonnees buiten de gemeenten Duiven, Zevenaar en Westervoort betalen € 6,00 als bijdrage in de verzend- en portokosten. Opzeggen van lidmaatschap of abonnement uitsluitend schriftelijk voor 1 december van het lopende jaar. Uit de uitgave mag niets worden overgenomen zonder schriftelijke toestemming vooraf en zonder bronvermelding.

Oorlogsdagboek van Henk Goris

Toevallige ontdekking van waardevolle informatie.

Tijdens een gesprek met Jose, dochter van de schrijver (Henk Goris) van zijn dagboek tijdens de WO-II, spraken we af dat zij ons het deel van zijn dagboek over de laatste dagen voor de Bevrijding van Duiven zou toesturen.

Henk Goris woonde met ouders en zussen aan de Loodijk 9 in Loo. Bij de evacuatie van Loo en later Duiven en Groessen gingen zij niet naar Varsseveld zoals velen maar trokken met de levende have in op boerderijen in Duiven.

Hieronder kunt u lezen hoe Henk Goris de periode van 3 april t/m 1 mei heeft beleefd. Wij vonden het belangrijk om deze informatie met de lezers van onze Driepas te delen.

Wij danken de fam. Goris voor het beschikbaar stellen van deze geschiedschrijving.

Namens de Historische Kring Duiven-Groessen-Loo: Jo Schepers

Dinsdag 3 April '45 **Dag der bevrijding**

H O E R A !!

's Nachts hebben we de laatste Duitsers in 't Broek gezien, ze kwamen om 2 paarden te ruilen en dan te gaan vluchten. Met de paarden liep 't gelukkig goed af. Later hebben ze in de buurt nog kans gezien om d'r een te ruilen. Toen dit voorbij was begon de Duitse artillerie op de auto-zandbaan te vuren. Dit was de laatste uitzet dan werd 't stuk geschut opgeblazen. Even later kwam er antwoord van de Tommy's, de granaten kwamen kort bij huis terecht. Bij Derksen in 't Stegeslag werd 'n paard getroffen (doodelijk). De rest van de nacht werd beneden doorgebracht (in de kelder, de gang enz.).

's Morgens heel vroeg lieten de Duitsers 't kruispunt in Zevenaar en de Rijksweg op verschillende plaatsen in de lucht vliegen. Dit was hun laatste vernielingswerk in Zevenaar. Intussen ging de brug in Westervoort ook de lucht in + de kerk in Giesbeek, 't stoomgemaal enz.

Dan bij 't krieken van de dag stonden de Canadeesche tanks in Zevenaar. De boeren met kar en paard en de burgers gingen met man en macht aan 't werk om de tankgrachten en de andere gaten in de weg dicht te maken. De vlaggen

werden uitgestoken, ieder droeg oranje. De N.S.B.ers werden vastgezet enz. Pa was 's morgens met Jan Staring naar 't Loo geweest en zag dat de Duitsers daar ook vertrokken waren. En 's middags zou er 'n kar met 'n beetje huisraad, levensmiddelen enz. naar 't Loo gaan om daar intrek te nemen in huis. Onderweg maakten we de intocht der tanks + manschappen in Duiven mee. Pa en Tilly waren vooruit gefietst naar 't Loo maar werden daar door de Engelsche soldaten opgepikt en naar 't Loo gebracht. Zoo ging 't ook met Jan Staring met z'n jongens, dan Jr. Veldman, Donnie Mulder en nog 'n paar lui. Later kwam 't heele stel bij ons in huis, en bleef tot de volgende morgen. We sliepen in de kamer op de vloer. De Engelse patrouille heeft 't Loo gezuiverd. Aan 't Loo veer werden de tanks overgezet per boot. De Duitse artillerie probeerde dit te verhinderen. Ook waren de eerste Engelse schepen op de Rijn te zien.

Woensdag 4 April '45

's Morgens om half 4 begon Pa de dag met houtzagen in de maneschijn. Hij was in de beste stemming en floot 't hoogste deuntje uit. 's Morgens kregen onze gasten toestemming om naar huis terug te keren.

Ik ging weer met de kar naar 't Broek en ging 's middags per fiets naar 't Loo terug. Onderweg fietste Frans Verheij mij aan. Hij vertelde o.a. dat Henk thuisgekomen was.

De heele dag kregen we aanloop van bekenden o.a. Jr. Berendsen en Jan, Hugo Peters, Piet Hooijman, Harry IJzermans, Th. en B. Willemsen, G. en J. van Rheede. Jan Hooijman arriveerde per Engelse auto. Hij bleef bij ons om thuis de zaak op te knappen. Ik heb de pannen gehangen en 's avonds met Frans teruggefietst naar 't Broek.

Donderdag 5 April '45

's Morgens weer 'n vracht spullen geladen en naar huis gebracht. Hugo Peters en de jongens van Hooijman kwamen met de wagen van Azewijn af. Ook Tante Willemien en Joke waren mee gekomen. Ook verschillende andere mensen gingen hun huis schoonmaken o.a. Jr. Berendsen. 's Middags ging ik met 'n vrachtje hooi terug naar 't Broek. Daar werd weer geladen voor de volgende dag. 's Avonds kwam Pa naar 't Broek om Moe op te halen.

Mientje en Doortje waren 's morgens al meegegaan.

Frontb.: *De Canadeezen zijn er ondanks felle tegenstand in geslaagd hun bruggehoofd over het Twente-Rijnkanaal te vergroten. In Zutphen wordt nog steeds fel gevochten. De volgende plaatsen zijn bevrijd: Huissen, Angeren, Ruurlo, Borculo, Neede, Goor, Almen, Diepenheim en Lochem. In Doesburg hebben de Duitschers zich stevig genesteld.*

Vrijdag 6 April '45

'Vandaag de laatste spullen bij Jan Reijmer opgeladen en met Riek en Stien naar huis gebracht en meteen 'n koe meegenomen. Nu is thuis de huishouding compleet op Riet en Anny na, Frans Verheij was ook bij ons aan 't werk. Hugo Peters en de fam. Hooijman wonen nu in de schuur van Hugo. Louise Sadelhoff is ook thuis. 's Middags 'n vracht gerst en haver geladen en naar 't Broek gebracht.

Frontnieuws: *De Canadeezen komen steeds dichterbij de Zuiderzee. Geallieerde patrouilles zijn doorgedrongen in 't gebied van Arnhem en staan ten O. en ten W. van Arnhem over den Rijn. Dezelfde Canadeezen die Almelo bevrijd, zijn in 24 uur tijds 40 k.m. opgerukt en veroverden 9 andere plaatsen, o.a. ook Delden. De grootste tegenstand is bij 't Rijn-Twentekanaal. Verwoede gevechten worden geleverd bij Zutphen en Doesburg. Eén voor één worden de moffen in hun eenmansgaten met vlammenwerpers verbrand.*

Zaterdag 7 April '45

De allerlaatste inboedel naar huis vertransporteerd o.a. 't fornuis, waschmachine enz. 's Middags weer met 'n vracht gerst terug naar 't Broek. Vandaag was Jan Peters van Nijmegen afgekomen met 'n motorfiets. Na 'n afwezigheid van ruim 'n ½ jaar zag hij z'n ouders in 't geruïneerde Loo terug. In Nijmegen werden verschillende personen (bekenden) vastgehouden die te vroeg de Betuwe ingetrokken waren.

Frontnieuws: *De Duitse patrouilles zijn de Rijn overgestoken en hebben in de Betuwe veel huizen en boerderijen in de brand gestoken. De Canadeezen rukken op naar 't Noorden en hebben*

Coevorden bevrijd. Doesburg is nu ook gevallen. In Zutphen en Deventer wordt nog verwoed gevochten.

Zondag 8 April '45

's Nachts fijn geslapen. 's Morgens eerst de H. Mis bijgewoond in 't Broek. Daarna met 2 koeien aan 't touw op pad naar huis. Stien kwam mij tegen. Ze was met Moe en de anderen in Duiven naar de kerk geweest. Overdag komt er veel aanloop van terug-keerende arbeiders uit Duitsland, die 't Loo-veer over willen. Nu is in Zevenaar 't Juvenaat ingericht voor de repatriëringdienst. Jan Peters en Henk Verheij zijn hierbij ingedeeld. 's Middags hebben we 't veld 'ns rondgewandeld. 's Avonds gingen Tilly en ik naar 't Broek. Tilly om afscheid te nemen en ik om de kippen op te halen.

Maandag 9 April '45

's Morgens 't varken en 't kalf opgeladen + de kippen en aardappelen enz. Dit was 't laatste, nu hebben we alles weer thuis. 's Middags weer 'n vrachtje gerst naar 't Broek gebracht, meteen kar en paard daargelaten. 's Avonds daar afscheid genomen en per fiets naar huis. Frans Verheij is 'n paar dagen overgekomen om ons te helpen. Vandaag hebben de Engelsen bij Pannerden 'n pontonbrug gelegd over Rijn en Oude Rijn. Daarna kwam er 'n geweldig aantal auto's, pantsers enz. vanaf Nijmegen naar Groessen en Loo. In Westervoort is 'n Canadees soldaat neergeschoten.

Op Nieuwgraaf hebben Canadeezen 'n Duitse patrouille onschadelijk gemaakt (2 doodgeschoten, 2 gevangen en 4 anderen werden bij Alevon in 't Broek gesnapt).

Dinsdag 10 April '45

Vandaag volop thuis gewerkt, o.a. vrachten, spitten, pannen leggen enz.

De heele fam. Hooijman is nu ook gearriveerd. De vliegtuigen zijn op 't oogenblik geweldig actief o.a. raketbomaanval op 't Rhedense Veer. 's Avonds ging Frans Verheij terug naar Didam. 's Avonds was er 'n drukke beweging op de Rijn bij de steenoven. Daar kwamen n.l. 130 tanks door 't water naar deze kant. 't Loo ligt nu vol Engelse soldaten, met auto's, tanks enz.

Woensdag 11 April '45

We zaten 's morgens 'juist aan 't ontbijt toen er bericht kwam, dat voor 10 uur 't Loo, Westervoort, Groessen, dan Duiven en Zevenaar gedeeltelijk ontruimd moeten worden.

Alles wat waarde had werd in de beste kamer onder 't hooi gestopt. 't Kalf en 't varken in de wei gejaagd. Dan nam ieder 'n koffer of zak met verschooning, levensmiddelen, dekens enz. op de schouders en zoo ging 't naar 't Loo waar de mensen zich bij de kerk verzamelden. Daar zouden we met auto's opgehaald en naar Nijmegen gebracht worden. Wel probeerde Harry IJzermans bij den commandant verlof te vragen, dat er eenige personen hier bleven om 't vee te bezorgen. Tante Mina trok met de jongens 't Broek weer in. Tegen de middag kwam Jan Peters per motorfiets opdagen. Die raadde ons aan om niet naar Nijmegen (Canisiuskamp) te gaan, maar hier in de buurt te blijven.

Van 'n Hollandse luit kregen 6 personen verlof om te blijven en 't vee te verzorgen.

Dit waren o.a. H. Peters, A. Hooijman, J. Bonekamp en ik.

Thuis werd eerst flink gegeten en toen ging Pa met 't heele stel op stap. De meeste bagage was op de fietsen gepakt. In 't Loo sloot zich de heele karavaan aan bij de wagens van Hooijman. Degene die slecht ter been was, werd in de veewagen gezet. Zoo trok de stoet tot aan 't Stegeslag bij Zevenaar. Hier werd afgewacht wat er verder zou gebeuren. Even later werden ze in Engelse auto's geladen en naar Groessen gebracht. Maar hier lag alles al stampvol. Na eenig vragen hoorde men dat bij Van Schie nog plaats was. Ten einde raad ging men daar op af. 't Was reeds duister toen men daar arriveerde. De gastheer ontving hen gul, maakte direct 'n slaapplek in orde enz. enz. De Tommy's zorgden geregeld voor broodjes en versnaperingen enz.

Donderdag 12 April '45

's Nachts rustig geslapen alleen in huis. 's Morgens eerst gemolken daarna gekarnd. 'k Was hier juist mee klaar toen Pa en Moe weer thuiskwamen. Even later kwam 't heele stel. Zoo keerden ze evenals de Driekoningen langs 'n andere weg naar huis terug. Overdag 'n stukje land klaargemaakt en de eerste aardappelen gepoot.

De Aanval op Arnhem: 's Middags was er 'n geweldige activiteit der vliegtuigen (thyphonen die raketbommen afwierpen op doelen aan Rijn en IJssel o.a. 't fort. 't Veer enz.) De eene explosie volgde op de andere en daarna trokken de kanonnen los. 't Was 'n hels lawaai. Vooral de lichtspoorruitie was 'n fantastisch gezicht. Intussen voeren de schepen (die de rivierovergang moeten vormen) de Rijn af en de IJssel op. President Franklin Roosevelt overleden.

Vrijdag 13 April '45

De heele nacht geweldige activiteit der Engelse artillerie. Af en toe kwam er antwoord van Duitse zijde. De Tommy's en Canadeezen zijn nu Arnhem binnengedrongen. De Roode Kruisauto's rijden over den dijk af en aan.

We hebben vandaag weer gespit enz. Stien heeft kans gezien om in Zevenaar te komen en brood te halen. ('t Was verboden op de grote weg te komen). 's Avonds Tommy's op bezoek die cigarettten kwamen ruilen voor ei.

Zaterdag 14 April '45

't Wordt iets minder met 't kanongebulder. Arnhem is nu vrijwel geheel in handen der geallieerden en trekken nu verder op Apeldoorn aan. Vandaag werd de tuin voor 't huis opgeknapt. We hebben de laatste dagen ongekend mooi lenteweer. Pruimen, kersen, peren, alles staat in volle bloei Dit is bijna 3 weken vroeger dan normale jaren.

Zondag 15 April '45

's Morgens gaan allen in Groessen naar de kerk, behalve Pa en dan Tilly die ziek is. De parochie Duiven mag vandaag naar huis terugkeeren. We hebben met de jongens van tante Mina en Jan Hooijman de tent weer schoongemaakt en als noodkerk ingericht. 's Avonds kwam Jan Peters met Henk Verheij nog even op bezoek.

Dan de bevrijding van Nederland gaat goed vooruit. Bij Groningen en Apeldoorn ondervinden ze nog veel tegenstand.

Maandag 16 April '45

's Morgens gingen we met de gebr. Hooijman en Jan Berendsen naar 't schip (dat aan de